2026/581

17.3.2026

AISTRIÚCHÁN

COMHAONTÚ IDIR AN tAONTAS EORPACH AGUS CÓNAIDHM NA hEILVÉISE LENA MBUNAÍTEAR CREAT LE HAGHAIDH RANNPHÁIRTÍOCHT CHÓNAIDHM NA hEILVÉISE IN OIBRÍOCHTAÍ BAINISTITHE GÉARCHÉIME AN AONTAIS EORPAIGH

TÁ AN tAONTAS EORPACH (dá ngairtear 'an tAontas' nó 'AE' anseo feasta)

de pháirt, agus

CÓNAIDHM NA hEILVÉISE (dá ngairtear 'an Eilvéis' anseo feasta),

den pháirt eile,

dá ngairtear 'Páirtí' ina n-aonar agus 'na Páirtithe' i gcomhpháirt anseo feasta,

AGUS É Á AITHINT ACU go bhféadfaidh an tAontas, faoi chuimsiú a chomhbheartais slándála agus cosanta, a chinneadh oibríochtaí bainistithe géarchéime a ghabháil de láimh, a bhféadfaidh na cúraimí a leagtar amach in Airteagail 42(1) agus 43 (1) den Chonradh ar an Aontas Eorpach, mar a chinn Comhairle an Aontais Eorpaigh ('an Chomhairle'), a áireamh orthu;

AGUS É Á AITHINT ACU a thábhachtaí atá an tsíocháin dhomhanda d'fhorbairt na Stát uile, agus iad fós tiomanta cabhair a thabhairt chun an tsíocháin agus an tslándáil a chothabháil san Eoraip agus ar fud an domhain mhóir, bunaithe ar phrionsabail Chairt na Náisiún Aontaithe;

I bhFIANAISE a thiomanta atá na Páirtithe a gcomhar a neartú i gcúrsaí a bhaineann leis an tslándáil agus leis an gcosaint, agus aitheantas á thabhairt do bhreisluach phearsanra agus fhórsaí na hEilvéise nuair a bhíonn siad páirteach in oibríochtaí bainistithe géarchéime an Aontais;

ÓS MIAN LEO coinníollacha ginearálta a leagan síos maidir le rannpháirtíocht na hEilvéise in oibríochtaí bainistithe géarchéime an Aontais i gcomhaontú lena mbunaítear creat le haghaidh rannpháirtíocht fhéideartha den chineál sin amach anseo, seachas na coinníollacha sin a shainiú de réir an cháis le haghaidh gach oibríochta lena mbaineann;

ÓS RUD É gur cheart nár dhochar an Comhaontú seo idir an tAontas Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise lena mbunaítear creat le haghaidh rannpháirtíocht Chónaidhm na hEilvéise in oibríochtaí bainistithe géarchéime an Aontais Eorpaigh ('an Comhaontú') do neamhspleáchas cinnteoireachta an Aontais ag féachaint dá chomhbheartas slándála agus cosanta, agus nár dhochar é don chinneadh atá déanta ag an Eilvéis a rannpháirtíocht in oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais a shocrú de réir an cháis;

ÓS RUD É go ndéanfaidh an Eilvéis cinneadh a bheith páirteach in oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais de réir an cháis agus dlí náisiúnta na hEilvéise á urramú go hiomlán agus lánurraim á tabhairt do chearta agus d'oibleagáidí na hEilvéise bunaithe ar a neodracht bhuan faoin dlí idirnáisiúnta;

DE BHRÍ go gcinnfidh an tAontas cibé an n-iarrfar nó nach n-iarrfar ar thríú Stáit páirt a ghlacadh in oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais agus de bhrí go bhféadfaidh an Eilvéis glacadh leis an iarraidh ón Aontas agus a rannchuidiú a thairiscint; sa chás sin, cinnfidh an tAontas an nglacfaidh sé nó nach nglacfaidh sé leis an rannchuidiú atá beartaithe;

TAR ÉIS COMHAONTÚ MAR A LEANAS:

ROINN I

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Cinntí a bhaineann le rannpháirtíocht

1. I ndiaidh don Aontas cinneadh a dhéanamh a iarraidh ar an Eilvéis páirt a ghlacadh in oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais, déanfaidh an Eilvéis, agus an Comhaontú seo á chur chun feidhme aici, cinneadh a údaráis inniúil maidir lena rannpháirtíocht, lena n-áirítear an rannchuidiú atá beartaithe aici, a chur in iúl don Aontas.

2. Cuirfidh an tAontas in iúl don Eilvéis go luath an ranníocaíocht is dócha a dhéanfaidh sí le costais chomhchoiteanna na hoibríochta, a luaithe is féidir, d'fhonn cuidiú leis an Eilvéis a tairiscint a cheapadh.

3. An measúnú a dhéanfaidh an tAontas ar an rannchuidiú atá beartaithe ag an Eilvéis, déanfar é i gcomhairle leis an Eilvéis.

4. Cuirfidh an tAontas in iúl don Eilvéis i scríbhinn toradh a mheasúnaithe agus a chinnidh maidir leis an rannchuidiú atá beartaithe ag an Eilvéis, d'fhonn rannpháirtíocht na hEilvéise a áirithiú, i gcomhréir leis an gComhaontú seo.

5. Beidh an rannchuidiú atá beartaithe ag an Eilvéis de bhun mhír 1 den Airteagal seo, agus glacadh an Aontais leis de bhun mhír 4 den Airteagal seo, mar bhonn do chur i bhfeidhm an Chomhaontaithe seo maidir le gach oibríocht shonrach bainistithe géarchéime de chuid an Aontais.

6. Féadfaidh an Eilvéis, ar a tionscnamh féin nó arna iarraidh sin don Aontas, agus tar éis comhairliúcháin idir na Páirtithe, rannpháirtíocht in oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais a tharraingt siar go hiomlán nó go páirteach tráth ar bith.

7. Tar éis cinneadh a dhéanamh tarraingt siar i gcomhréir le mír 6 den Airteagal seo, féadfaidh an Eilvéis deireadh a chur leis an rannchuidiú uile a thugann sí don oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais lena mbaineann gan mhoill. Sa chás sin, áiritheoidh an Eilvéis go dtarraingeoidh sí siar ar bhealach struchtúrtha, i gcomhar le Ceann Misin an Aontais nó Ceannasaí Oibríochta an Aontais.

Airteagal 2

Creat

1. Beidh baint ag an Eilvéis leis an gcinneadh ábhartha trína gcinnfidh an Chomhairle go seolfaidh an tAontas oibríocht bainistithe géarchéime, agus le haon chinneadh eile lena gcinnfidh an Chomhairle síneadh a chur le hoibríocht bainistithe géarchéime, i gcomhréir leis an gComhaontú seo agus le haon socruithe cur chun feidhme a cheanglaítear.

2. Beidh rannchuidiú na hEilvéise le hoibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais gan dochar do neamhspleáchas cinnteoireachta an Aontais.

Airteagal 3

Stádas phearsanra agus fhórsaí na hEilvéise

1. Maidir le stádas an phearsanra a thugann an Eilvéis ar iasacht d'oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime de chuid an Aontais agus stádas an phearsanra agus na bhfórsaí a thugtar ar iasacht d'oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime de chuid an Aontais, déanfar é a rialú leis an gcomhaontú ábhartha maidir le stádas na bhfórsaí nó an comhaontú ábhartha maidir le stádas an mhisin, má thugtar an comhaontú sin i gcrích, nó le haon socrú eile idir an tAontas agus an Stát nó na Stáit ina ndéantar an oibríocht. Cuirfear an méid sin in iúl don Eilvéis.

2. Maidir le stádas an phearsanra a thugtar ar iasacht don cheanncheathrú nó d'eilimintí ceannasaíochta atá lonnaithe lasmuigh den Stát nó de na Stáit ina ndéantar oibríocht bainistithe géarchéime an Aontais, rialófar é le socruithe idir an cheanncheathrú agus na heilimintí ceannasaíochta lena mbaineann agus údaráis inniúla na hEilvéise.

3. Gan dochar don chomhaontú maidir le stádas na bhfórsaí ná don chomhaontú maidir le stádas an mhisin dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo, feidhmeoidh an Eilvéis dlínse ar a phearsanra atá rannpháirteach in oibríocht bainistithe géarchéime an Aontais. I gcás ina n-oibreoidh fórsaí na hEilvéise ar bord soithigh nó aerárthaigh de chuid Ballstáit den Aontas, beidh dlínse an Bhallstáit sin i gcomhréir le comhaontuithe atá ann cheana nó a bheidh ann amach anseo, agus le dlíthe, rialacháin agus dlí idirnáisiúnta an Bhallstáit sin.

4. Beidh an Eilvéis freagrach as freagairt ar aon éilimh a bhfuil baint acu lena rannpháirtíocht in oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais ó aon bhall dá phearsanra nó maidir le haon bhall dá phearsanra agus beidh sé freagrach as aon chaingean a thabhairt, go háirithe caingean dlí nó caingean araíonachta, i gcoinne aon bhall dá phearsanra i gcomhréir lena dlíthe agus lena rialacháin.

5. Comhaontaíonn na Páirtithe aon éileamh agus na héilimh uile, seachas éilimh chonarthacha, i gcoinne a chéile a tharscaoileadh maidir le díobháil do shócmhainní atá faoi úinéireacht ceachtar Páirtí nó atá á n-oibriú ag ceachtar Páirtí, nó maidir le cailleadh nó díothú na sócmhainní sin, nó maidir le díobháil nó bás pearsanra de chuid ceachtar Páirtí, ar éilimh iad a éiríonn as comhlíonadh a ndualgas oifigiúil i ndáil le gníomhaíochtaí faoin gComhaontú seo, ach amháin i gcás mórfhaillí nó mí-iompair thoiliúil.

6. Geallann an Eilvéis go ndéanfaidh sí dearbhú maidir le tarscaoileadh éileamh i gcoinne aon Stát atá rannpháirteach in oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach, agus go ndéanfaidh sí é sin tráth sínithe an Chomhaontaithe seo.

7. Geallann an tAontas go n-áiritheoidh sé go ndéanfaidh na Ballstáit dearbhú maidir le tarscaoileadh éileamh i gcás rannpháirtíocht na hEilvéise amach anseo in oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais, agus go ndéanfaidh sé é sin tráth sínithe an Chomhaontaithe seo.

Airteagal 4

Faisnéis rúnaicmithe

Tá feidhm ag an gComhaontú idir Cónaidhm na hEilvéise agus an tAontas Eorpach maidir leis na nósanna imeachta slándála um malartú faisnéise Rúnaicmithe, arna dhéanamh sa Bhrúiséil an 28 Aibreán 2008, agus ag aon socrú slándála lena gcuirtear chun feidhme é, i ndáil le gach faisnéis rúnaicmithe a mhalartaítear i gcomhthéacs oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais. Sa chreat sin, déanfaidh an Eilvéis bearta iomchuí chun a áirithiú go ndéanfar faisnéis rúnaicmithe AE a chosaint i gcomhréir le rialacha slándála na Comhairle chun faisnéis rúnaicmithe AE a chosaint mar atá i gCinneadh 2013/488/AE ón gComhairle ([1]), agus i gcomhréir le treoir bhreise arna heisiúint ag údaráis inniúla, lena n-áirítear ag Ceannasaí Oibríochta an Aontais i gcás oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime de chuid an Aontais, nó ag Ceann Misin an Aontais i gcás oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime de chuid an Aontais.

ROINN II

FORÁLACHA MAIDIR LE RANNPHÁIRTÍOCHT IN OIBRÍOCHTAÍ SIBHIALTACHA BAINISTÍOCHTA GÉARCHÉIME AN AONTAIS

Airteagal 5

Pearsanra a thugtar ar iasacht d'oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime de chuid an Aontais

1. Déanfaidh an Eilvéis an méid seo a leanas:

(a) áiritheoidh sí, i gcomhréir leis an gComhaontú seo agus le haon socruithe cur chun feidhme is gá, go dtabharfaidh a pearsanra a thugtar ar iasacht d'oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime de chuid an Aontais faoina misean i gcomhréir leis an méid seo a leanas:

(i) an Cinneadh ábhartha ón gComhairle agus aon leasuithe a dhéantar air ina dhiaidh sin, dá dtagraítear in Airteagal 2(1);

(ii) an Plean Oibríochta;

(iii) aon socruithe cur chun feidhme is infheidhme; agus

(iv) aon bheartas is infheidhme maidir le hoibríochtaí sibhialtacha bainistithe géarchéime an Aontais;

(b) cuirfidh sí aon athrú i dtaca lena rannchuidiú le hoibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime an Aontais in iúl do Cheannasaí Oibríochtaí Sibhialtacha an Aontais in am trátha.

2. Maidir le baill den phearsanra a thabharfaidh an Eilvéis ar iasacht d'oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime de chuid an Aontais, cuirfidh údarás inniúil na hEilvéise faoi scrúdú leighis iad, déanfaidh sé iad a vacsaíniú (de réir mar is gá) agus tabharfaidh sé deimhniú go bhfuil siad ábalta, ó thaobh liachta de, dá gcuid dualgas, agus cuirfidh an pearsanra cóip den deimhniú sin ar fáil.

([1]) Cinneadh 2013/488/AE ón gComhairle an 23 Meán Fómhair 2013 maidir leis na rialacha slándála chun faisnéis rúnaicmithe AE a chosaint, sa leagan atá i bhfeidhm ar dháta sínithe an Chomhaontaithe seo (IO L 274, 15.10.2013, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

3. Déanfaidh an pearsanra atá ar iasacht ón Eilvéis a ndualgais a chomhlíonadh agus iad féin a iompar agus aird á tabhairt ar leasanna oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime an Aontais amháin, agus cloífidh siad, ag an am céanna, leis na caighdeáin iompair is airde a leagtar amach sna beartais is infheidhme maidir le hoibríochtaí sibhialtacha bainistithe géarchéime an Aontais.

Airteagal 6

An slabhra ceannais

1. Beidh an pearsanra uile a bheidh rannpháirteach in oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime de chuid an Aontais i gcónaí faoi láncheannas a n-údarás náisiúnta.

2. Aistreoidh na húdaráis náisiúnta an rialú oibríochtúil chuig Ceannasaí Oibríochtaí Sibhialtacha an Aontais.

3. Is é Ceannasaí Oibríochtaí Sibhialtacha an Aontais a ghlacfaidh an fhreagracht maidir le hoibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime an Aontais agus a fheidhmeoidh ceannas agus rialú uirthi ar an leibhéal straitéiseach.

4. Is é Ceann Misin an Aontais a ghlacfaidh an fhreagracht maidir le hoibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime an Aontais agus a fheidhmeoidh ceannas agus rialú uirthi ar leibhéal na n-oibríochtaí agus déanfaidh sé bainistiú uirthi ar bhonn laethúil.

5. Beidh na cearta agus na hoibleagáidí céanna ag an Eilvéis agus a bheidh ag na Ballstáit sin den Aontas atá rannpháirteach san oibríocht, a mhéid a bhaineann le bainistiú laethúil na hoibríochta, i gcomhréir leis na hionstraimí dlíthiúla dá dtagraítear in Airteagal 2(1).

6. Beidh Ceann Misin an Aontais freagrach as rialú araíonachta ar phearsanra oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime an Aontais. I gcás inar gá, déanfaidh an t-údarás náisiúnta lena mbaineann gníomhaíocht araíonachta.

7. Ceapfaidh an Eilvéis Pointe Teagmhála na nDíormaí Náisiúnta chun ionadaíocht a dhéanamh dá díorma náisiúnta in oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime an Aontais. Tuairisceoidh an pointe teagmhála sin do Cheann Misin an Aontais i dtaca le hábhair náisiúnta agus beidh sé freagrach as smacht a choinneáil ar an díorma ón Eilvéis ar bhonn laethúil.

8. Is é an tAontas a dhéanfaidh an cinneadh deireadh a chur le hoibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime an Aontais, tar éis dul i gcomhairle leis an Eilvéis má tá an Eilvéis fós ag rannchuidiú leis an oibríocht sin ar an dáta sin.

Airteagal 7

Gnéithe airgeadais

1. Gan dochar d'Airteagal 8, beidh an Eilvéis freagrach as na costais go léir a bhaineann lena rannpháirtíocht in oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime de chuid an Aontais, cé is moite de na costais reatha, mar a leagtar amach i mbuiséad oibriúcháin na hoibríochta.

2. I gcás báis, díobhála, caillteanais nó damáiste do dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha ón Stát nó ó na Stáit ina ndéantar oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime an Aontais, déanfar saincheisteanna dliteanais agus cúitimh fhéideartha arna n-íoc ag an Eilvéis a rialú de réir na gcoinníollacha a leagtar amach sa chomhaontú is infheidhme maidir le stádas an mhisin dá dtagraítear in Airteagal 3(1) nó aon fhorálacha infheidhme eile.

Airteagal 8

Ranníocaíocht leis an mbuiséad oibriúcháin

1. Faoi réir mhír 4 den Airteagal seo agus d'ainneoin Airteagal 1(5), rannchuideoidh an Eilvéis le maoiniú an bhuiséid oibríochtúil maidir le hoibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime an Aontais lena mbaineann.

2. Déanfar an ranníocaíocht dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo a ríomh ar bhonn ceachtar de na foirmlí seo a leanas, cibé acu is ísle:

(a) an sciar den mhéid tagartha don bhuiséad oibriúcháin atá i gcomhréir leis an gcóimheas idir ollioncam náisiúnta (OIN) na hEilvéise agus OIN iomlána na Stát uile a rannchuidíonn le buiséad oibriúcháin na hoibríochta; nó

(b) an sciar den mhéid tagartha don bhuiséad oibriúcháin atá i gcomhréir leis an gcóimheas idir líon an phearsanra ón Eilvéis atá rannpháirteach san oibríocht agus líon iomlán phearsanra na Stát uile atá rannpháirteach san oibríocht.

3. D'ainneoin mhíreanna 1 agus 2 den Airteagal seo, ní dhéanfaidh an Eilvéis aon ranníocaíocht i leith mhaoiniú na liúntas per diem a íoctar le pearsanra Bhallstáit an Aontais.

4. D'ainneoin mhír 1 den Airteagal seo, déanfaidh an tAontas, i bprionsabal, an Eilvéis a dhíolmhú ó ranníocaíochtaí airgeadais le hoibríocht shibhialtach áirithe bainistithe géarchéime de chuid an Aontais i gcás ina measann an tAontas go soláthraíonn an Eilvéis ranníocaíocht shuntasach atá bunriachtanach don oibríocht sin.

5. Faoi réir mhír 1 den Airteagal seo, is idir údaráis inniúla na bPáirtithe a bheidh aon socrú maidir le ranníocaíochtaí a dhéanfaidh an Eilvéis le buiséad oibriúcháin oibríocht shibhialtach bainistithe géarchéime de chuid an Aontais, agus áireofar ann, *inter alia*, forálacha maidir le:

(a) méid na ranníocaíochta airgeadais lena mbaineann;

(b) na socruithe maidir leis an ranníocaíocht airgeadais a íoc; agus

(c) an nós imeachta iniúchóireachta.

ROINN III

FORÁLACHA MAIDIR LE RANNPHÁIRTÍOCHT IN OIBRÍOCHTAÍ MÍLEATA BAINISTÍOCHTA GÉARCHÉIME AN AONTAIS

Airteagal 9

Rannpháirtíocht in oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime de chuid an Aontais

1. Déanfaidh an Eilvéis an méid seo a leanas:

(a) áiritheoidh sí, i gcomhréir leis an gComhaontú seo agus le haon socruithe cur chun feidhme is gá, go dtabharfaidh a fórsaí agus a pearsanra atá rannpháirteach in oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime de chuid an Aontais faoina misean i gcomhréir leis an méid seo a leanas:

(i) an Cinneadh ábhartha ón gComhairle agus aon leasuithe a dhéantar air ina dhiaidh sin, dá dtagraítear in Airteagal 2(1);

(ii) an Plean Oibríochta;

(iii) aon socruithe cur chun feidhme is infheidhme; agus

(iv) aon bheartas is infheidhme maidir le hoibríochtaí míleata bainistithe géarchéime an Aontais;

(b) cuirfidh sí aon athrú i dtaca lena rannpháirtíocht in oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime an Aontais in iúl do Cheannasaí Oibríochta an Aontais in am trátha.

2. Déanfaidh an pearsanra atá ar iasacht ón Eilvéis a ndualgais a chomhlíonadh agus iad féin a iompar agus aird á tabhairt ar leasanna oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime an Aontais amháin, agus cloífidh siad, ag an am céanna, leis na caighdeáin iompair is airde a leagtar amach sna beartais is infheidhme maidir le hoibríochtaí míleata bainistithe géarchéime an Aontais.

Airteagal 10

An slabhra ceannais

1. Beidh na fórsaí agus an pearsanra uile a bheidh rannpháirteach in oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime de chuid an Aontais i gcónaí faoi láncheannas a n-údarás náisiúnta.

2. Déanfaidh na húdaráis náisiúnta ceannas agus/nó rialú oibríochtúil agus oirbheartaíoch a bhfórsaí, a sócmhainní agus a bpearsanra a aistriú chuig Ceannasaí Oibríochta an Aontais, atá i dteideal a údarás a tharmligean.

3. Beidh na cearta agus na hoibleagáidí céanna ag an Eilvéis agus a bheidh ag na Ballstáit sin den Aontas atá rannpháirteach san oibríocht, a mhéid a bhaineann le bainistiú laethúil oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime an Aontais, i gcomhréir leis na hionstraimí dlíthiúla dá dtagraítear in Airteagal 2(1).

4. Féadfaidh Ceannasaí Oibríochta an Aontais, tar éis dul i gcomhairle leis an Eilvéis, a iarraidh, tráth ar bith, go dtarraingeofar siar an rannchuidiú ón Eilvéis.

5. Ceapfaidh an Eilvéis Ionadaí Sinsearach Míleata chun ionadaíocht a dhéanamh ar a díorma náisiúnta in oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime an Aontais. Rachaidh an tIonadaí Míleata Sinsearach i gcomhairle le Ceannasaí Fórsa an Aontais maidir le gach ábhar lena ndéantar difear don oibríocht agus beidh sé freagrach as smacht a choinneáil ar an díorma ón Eilvéis ar bhonn laethúil.

Airteagal 11

Gnéithe airgeadais

1. Gan dochar d'Airteagal 12 den Chomhaontú seo, beidh an Eilvéis freagrach as na costais ar fad a bhaineann lena rannpháirtíocht in oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime an Aontais mura bhfuil na costais faoi réir cistiú comhchoiteann dá bhforáiltear sna hionstraimí dlíthiúla dá dtagraítear in Airteagal 2(1) den Chomhaontú seo, agus i gCinneadh 2021/509 ón gComhairle ([2]).

2. I gcás báis, díobhála, caillteanais nó damáiste do dhaoine nádúrtha nó dlítheanacha ón Stát nó ó na Stáit ina ndéantar oibríocht mhíleata bainistithe géarchéime an Aontais, déanfar saincheisteanna dliteanais agus cúitimh fhéideartha arna n-íoc ag an Eilvéis a rialú de réir na gcoinníollacha a leagtar amach sa chomhaontú is infheidhme maidir le stádas na bhfórsaí dá dtagraítear in Airteagal 3(1) nó aon fhorálacha infheidhme malartacha.

Airteagal 12

Ranníocaíocht leis na costais choiteanna

1. Faoi réir mhír 3 den Airteagal seo agus d'ainneoin Airteagal 1(5), rannchuideoidh an Eilvéis le maoiniú na gcostas coiteann maidir le hoibríocht mhíleata bainistithe géarchéime an Aontais lena mbaineann.

2. Déanfar an ranníocaíocht dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo a ríomh ar bhonn ceachtar de na foirmlí seo a leanas, cibé acu is ísle:

(a) an sciar de na costais choiteanna atá i gcomhréir le OIN na hEilvéise agus OIN iomlána na Stát uile a rannchuidíonn le costais choiteanna na hoibríochta; nó

(b) an sciar de na costais choiteanna atá i gcomhréir leis an gcóimheas idir líon an phearsanra ón Eilvéis atá rannpháirteach san oibríocht agus líon iomlán phearsanra na Stát uile atá rannpháirteach san oibríocht.

I gcás ina n-úsáidtear an fhoirmle faoi phointe (b) den mhír seo agus nach gcuireann an Eilvéis pearsanra ach chuig ceanncheathrú na hoibríochta nó an fhórsa, is é cóimheas an phearsanra a chuirfidh an Eilvéis le líon iomlán phearsanra na ceanncheathrún faoi seach an cóimheas a úsáidfear. I gcásanna eile, is é cóimheas an phearsanra ar fad a chuirfidh an Eilvéis le pearsanra iomlán na hoibríochta an cóimheas a úsáidfear.

([2]) Cinneadh (CBES) 2021/509 ón gComhairle an 22 Márta 2021 lena mbunaítear Saoráid Eorpach Síochána, agus lena n-aisghairtear Cinneadh (CBES) 2015/528 (IO L 102, 24.3.2021, lch. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

3. D'ainneoin mhír 1 den Airteagal seo, déanfaidh an tAontas, i bprionsabal, an Eilvéis a dhíolmhú ó ranníocaíochtaí airgeadais le hoibríocht mhíleata áirithe bainistithe géarchéime de chuid an Aontais i gcás ina measann an tAontas go soláthraíonn an Eilvéis ranníocaíocht shuntasach atá bunriachtanach don oibríocht sin.

4. Faoi réir mhír 1 den Airteagal seo, is idir údaráis inniúla na bPáirtithe a bheidh aon socruithe maidir le ranníocaíochtaí a dhéanfaidh an Eilvéis leis na costais choiteanna, agus áireofar iontu, i measc nithe eile, forálacha maidir le:

(a) méid na ranníocaíochta airgeadais lena mbaineann;

(b) na socruithe maidir leis an ranníocaíocht airgeadais a íoc; agus

(c) an nós imeachta iniúchóireachta.

ROINN IV

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 13

Socruithe maidir leis an gComhaontú a chur chun feidhme

Gan dochar d'Airteagail 8(5) agus 12(3), is idir údaráis inniúla na bPáirtithe a bheidh aon socruithe teicniúla agus riaracháin is gá de bhun chur chun feidhme an Chomhaontaithe seo.

Airteagal 14

Údaráis Inniúla

Chun críocha an Chomhaontaithe seo, is iad seo a leanas údaráis inniúla na hEilvéise:

— le haghaidh oibríochtaí míleata bainistithe géarchéime an Aontais, údaráis inniúla na Roinne Cónaidhme Cosanta, Cosanta Sibhialta agus Spóirt,

— le haghaidh oibríochtaí sibhialtacha bainistithe géarchéime an Aontais, údaráis inniúla na Roinne Cónaidhme Gnóthaí Eachtracha,

mura bhfógraítear a mhalairt don Aontas.

Airteagal 15

Neamhchomhlíonadh

Más rud é go mainneoidh ceachtar Páirtí a oibleagáidí faoin gComhaontú seo a chomhlíonadh, beidh an ceart ag an bPáirtí eile an Comhaontú a fhoirceannadh trí fhógra aon mhí amháin a thabhairt i scríbhinn.

Airteagal 16

Réiteach Díospóidí

Díospóidí a bhaineann le léirmhíniú nó feidhmiú an Chomhaontaithe seo, déanfar iad a réiteach trí bhealaí taidhleoireachta idir na Páirtithe.

Airteagal 17

Teacht i bhfeidhm, ré agus foirceannadh

1. Tiocfaidh an Comhaontú seo i bhfeidhm an chéad lá den mhí tar éis na míosa ina dtabharfaidh na Páirtithe fógra dá chéile gur chuir siad i gcrích na nósanna imeachta inmheánacha dlíthiúla is gá chun go dtiocfaidh an Comhaontú seo i bhfeidhm.

2. Déanfar an Comhaontú seo a athbhreithniú ar iarraidh ó cheachtar Páirtí.

3. Féadfar an Comhaontú seo a leasú ar bhonn comhaontaithe i scríbhinn idir na Páirtithe. Tiocfaidh na leasuithe i bhfeidhm i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos i mír 1 den Airteagal seo.

4. Féadfaidh ceachtar Páirtí an Comhaontú seo a fhoirceannadh trí fhógra um fhoirceannadh i scríbhinn a thabhairt don Pháirtí eile. Beidh feidhm ag foirceannadh den sórt sin 6 mhí tar éis don Pháirtí eile fógra a fháil.

DÁ FHIANÚ SIN, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe, atá údaraithe go cuí chuige sin, a lámh léis an gComhaontú seo.

Arna dhéanamh sa Bhéarla agus sa Ghearmáinis, agus comhúdarás ag gach ceann acu.

DEARBHÚ Ó BHALLSTÁIT AN AONTAIS A bhFUIL CINNEADH ÓN gCOMHAIRLE Á CHUR I bhFEIDHM ACU MAIDIR LE hOIBRÍOCHT MHÍLEATA BAINISTITHE GÉARCHÉIME DE CHUID AN AONTAIS INA bhFUIL CÓNAIDHM NA hEILVÉISE RANNPHÁIRTEACH, I nDÁIL LE hÉILIMH A THARSCAOILEADH

'Ballstáit an Aontais a bhfuil Cinneadh ón gComhairle a bhaineann le hoibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais ina bhfuil an Eilvéis rannpháirteach á chur i bhfeidhm acu, déanfaidh siad a seacht ndícheall, a mhéid a cheadófar sin lena gcórais inmheánacha dlíthiúla, na héilimh i gcoinne na hEilvéise a tharscaoileadh a mhéid is féidir maidir le díobháil dá bpearsanra, nó bás a bpearsanra, nó damáiste d'aon sócmhainní nó caillteanais aon sócmhainní atá faoina n-úinéireacht agus atá á n-úsáid ag oibríocht bainistithe géarchéime an Aontais, más fíor an méid seo a leanas faoin díobháil, bás, damáiste nó caillteanas sin:

— is é an pearsanra a chuir an Eilvéis chuig oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais is cúis leis an díobháil, bás, damáiste nó caillteanas sin, a tharla agus a ndualgais i ndáil leis an oibríocht sin á gcur i gcrích acu, seachas i gcás mórfhaillí nó mí-iompair thoiliúil; nó

— gur eascair an díobháil, bás, damáiste nó caillteanas sin as úsáid sócmhainní faoi úinéireacht na hEilvéise, ar an gcoinníoll go raibh na sócmhainní á n-úsáid i gcomhar le hoibríocht bainistithe géarchéime an Aontais, seachas i gcás mórfhaillí nó mí-iompair thoiliúil i ndáil le pearsanra a chuir an Eilvéis chun tacú leis an oibríocht sin, agus na sócmhainní sin á n-úsáid acu.'

DEARBHÚ Ó CHÓNAIDHM NA hEILVÉISE MAIDIR LE hÉILIMH I gCOINNE AON STÁT ATÁ RANNPHÁIRTEACH IN OIBRÍOCHTAÍ BAINISTITHE GÉARCHÉIME AN AONTAIS A THARSCAOILEADH

‘Déanfaidh an Eilvéis, a chomhaontaigh a bheith rannpháirteach in oibríocht bainistithe géarchéime de chuid an Aontais, a seacht ndícheall, a mhéid a cheadófar sin lena córas inmheánach dlíthiúil, aon éilimh i gcoinne aon Stát atá rannpháirteach in oibríocht bainistithe géarchéime an Aontais a tharscaoileadh a mhéid is féidir maidir le díobháil dá bpearsanra, nó bás a bpearsanra, nó damáiste d’aon sócmhainní nó caillteanais aon sócmhainní atá faoina úinéireacht agus atá á n-úsáid ag oibríocht bainistithe géarchéime an Aontais, más fíor an méid seo a leanas faoin díobháil, bás, damáiste nó caillteanas sin:

— is é an pearsanra a chuir aon Stát rannpháirteach chuig oibríocht bainistithe géarchéime an Aontais is cúis leis an díobháil, bás, damáiste nó caillteanas sin, a tharla agus a ndualgas i ndáil leis an oibríocht sin á gcur i gcrích acu, seachas i gcás mórfhaillí nó mí-iompair thoiliúil; nó

— gur eascair an díobháil, bás, damáiste nó caillteanas sin as úsáid sócmhainní faoi úinéireacht na Stát atá rannpháirteach in oibríocht bainistithe géarchéime an Aontais, ar an gcoinníoll go raibh na sócmhainní á n-úsáid i gcomhar leis an oibríocht sin, seachas i gcás mórfhaillí nó mí-iompair thoiliúil i ndáil le pearsanra de chuid oibríocht bainistithe géarchéime an Aontais agus na sócmhainní sin á n-úsáid acu.’